

УДК 336.02: 332.14 (364.01)

**СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ БИЗНЕСА И ФИНАНСОВОЕ
ОБЕСПЕЧЕНИЕ РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ: ЕСТЬ КОНФЛИКТ
ИНТЕРЕСОВ?**

*Е. В. Ермошкина., д. э. н., доцент, ГВУЗ «Национальный горный
университет», eev@ua.fm*

Методология исследования. Результаты получены в результате применения методов: системного подхода - при определении составных элементов системы социальной ответственности; обобщения, индукции и дедукции - при установлении взаимосвязей и факторов, которые влияют на процесс формирования социально ответственного поведения экономических субъектов; стандартных методов статистических исследований - при оценке взаимосвязей между экономическими, экологическими факторами и уровнем социальной ответственности экономических субъектов.

Результаты. Проблема надлежащего финансового обеспечения развития регионов и страны, улучшение социального и экологического климата находится в плоскости несогласованности интересов между бизнесом, государством и местными общинами. Основными инструментами создания адекватной среды интенсивного внедрения правил ведения социально ответственного бизнеса определена институциональная перестройка, которая должна основываться на выборе соответствующих инструментов влияния и стимулирования бизнеса, определении адекватной силы воздействия соответствующими инструментами и создании института «активного реципиента» социальных и экологических выгод.

Доказано, что формирование социально ответственного общества должно рассматриваться как сложный многоуровневый комплексный процесс, который в совокупности проникает во все сферы жизнедеятельности экономических субъектов, государственных учреждений, имеет институциональную основу и должен учитывать необходимость индивидуального стимулирования ответственных субъектов к развитию. Показано, что его формирование невозможно без создания соответствующей инфраструктуры развития

інновацій, що должно розглядатися як необхідна передумова і логічне наслідок формування соціально відповідального суспільства.

Новизна. Визначено, що процес формування соціальної відповідальності суспільства є складною, багаторівневою інтегрованою системою взаємодій між економічними суб'єктами глобальної або регіональної економічної системи, функціонування якої супроводжується фінансовими відносинами, відображається в відповідних фінансових потоках, сприяти розвитку економічних суб'єктів на основі поєднання власного поведінкового вибору індивіда, інституціональних і інфраструктурних передумов для його реалізації.

Практична значимість. Представлено конкретні шляхи вдосконалення системи стимулювання соціального поведіння економічних суб'єктів на основі поєднання економічних, соціальних, екологічних, фінансових і інноваційних факторів розвитку суспільства.

Ключові слова: розвиток, інтереси, місцеве суспільство, диспропорція, соціальна відповідальність, активний реципієнт.

Література

1. UN Global Compact. The Ten Principles // [Електронне джерело]: Режим доступу: URL: <http://www.unglobal-compact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples/index.html>
2. Friedman M. The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits / M. Friedman // New York Times Magazine. – 1970. – 356 p.
3. Котлер, Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Ф. Котлер, Н. Лі; Изд-во А. Капусты. Ж., – 2005. – 302 с.
Kotler, F. *Korporativna sotsialna vidpovidalnist. Yak zrobyty yakomoha bilshe dobra dlya vashoyi kompaniyi ta suspilstva* [Corporate Social Responsibility. How to do as much good for your company and society] / F. Kotler, N. Li; Yzd-vo A. Kapusty. ZH., – 2005. – 302 p.
4. Довгань Л. Є. Економічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності в умовах макроекономічної кризи / Л. Є. Довгань, І. П. Малік // Економічний вісник НТУУ «КПІ», 2010. – № 7. – С. 106–110.
Dovhan L. Ye. *Ekonomichni aspekty korporativnoyi sotsialnoyi vidpovidalnosti v umovakh makroekonomichnoyi kryzy* [Economic aspects of corporate social responsibility in terms of macroeconomic crisis] / L. Ye. Dovhan, I. P. Malik // Ekonomichnyy visnyk NTUU «KPI», 2010. – № 7. – P. 106–110.
5. Show Me The Money: Linking Environmental, Social and Governance Issues to Company Value // UNEP Finance Initiative Asset Management Working Group [Електронне джерело]: Режим доступу: URL: http://www.unglobalcompact.org/docs/issues_doc/Financial_markets/UNEP_show_me_the_money.pdf
6. Кричевский Н. Корпоративная социальная ответственность / Н. Кричевський, С. Гончаров. – Дашков и Ко, 2007. – 216 с.
Krichevskiy N. *Korporativnaya sotsialnaya otvetstvennost* [Corporate social responsibility] / N. Krichevskiy, S. Goncharov. – Dashkov i Ko, 2007. – 216 p.
7. Малік І. П. Соціальна відповідальність корпорацій в Україні / І. П. Малік // Економічний вісник НТУУ «КПІ», 2008. [Електронне джерело]: Режим доступу: URL: <http://economy.kpi.ua/ru/node/187>

Malik I. P. *Sotsialna vidpovidalnist korporatsiy v Ukrayini* [Social responsibility of corporations in Ukraine] / I. P. Malik // *Ekonomichnyy visnyk NTUU «KPI»*, 2008. [Elektronne dzherelo]: Rezhym dostupu: URL: <http://economy.kpi.ua/ru/node/187>

8. Юзик Л. О. Підходи щодо оцінки впливу КСВ на показники діяльності підприємства / Л. О. Юзик // [Електронне джерело]: Режим доступу: URL: http://www.nbu.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/Vdnuet/econ/2010_3/Yuzik.pdf

Yuzyk L. O. *Pidkhody shchodo otsinky vplyvu KSV na pokaznyky diyalnosti pidpryyemstva* [Approaches to assess the impact of CSR on company performance] / L. O. Yuzyk // [Elektronne dzherelo]: Rezhym dostupu: URL: http://www.nbu.gov.ua/PORTAL/Soc_Gum/Vdnuet/econ/2010_3/Yuzik.pdf

9. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні / [Електронне джерело]: Режим доступу: URL: <http://svb.org.ua/publications/kontsepsiya-natsionalnoi-strategii-sotsialnoi-vidpovidalnosti-biznesu>

Kontsepsiya Natsionalnoyi stratehiyi sotsialnoyi vidpovidalnosti biznesu v Ukrayini [The concept of the National Strategy for CSR in Ukraine] / [Elektronne dzherelo]: Rezhym dostupu: URL: <http://svb.org.ua/publications/kontsepsiya-natsionalnoi-strategii-sotsialnoi-vidpovidalnosti-biznesu>

10. Довкілля України у 2009 році: [Електронний ресурс] Режим доступу: URL: <http://www.segoday.ua/files/articles/141432/52/1.pdf>

Dovkillya Ukrayiny u 2009 rotsi [Environment Ukraine in 2009]: [Elektronnyy resurs] Rezhym dostupu: URL: <http://www.segoday.ua/files/articles/141432/52/1.pdf>

11. Офіційний сайт. Державна служба статистики України: [Електронний ресурс] Режим доступу: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Ofitsiyyny sayt. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny [Official Site. State Statistics Service of Ukraine]: [Elektronnyy resurs] Rezhym dostupu: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

12. Єрмошкіна О. В. Фінансовий потенціал регіонів в умовах вільного руху капіталу / О. В. Єрмошкіна // *Вісник ДДФА: Економічні науки*, 2012 – № 2 (28), – С. 120–126.

Yermoshkina O. V. *Finansovyy potentsial rehioniv v umovakh vilnoho rukhu kapitalu* [The financial potential of the regions in terms of free movement of capital] / O. V. Yermoshkina // *Visnyk DDFA: Ekonomichni nauky*, 2012 – № 2 (28), – P. 120–126.

13. Зінченко А. Г. Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспективи розвитку / А. Г. Зінченко, М. А. Саприкіна. – К. : Вид-во «Фарбований лист», 2010. – 56 с.

Zinchenko A. H. *Korporatyvna sotsialna vidpovidalnist 2005–2010: stan ta perspektyvy rozvytku* [Corporate Social Responsibility 2005–2010: Status and Prospects] / A. H. Zinchenko, M. A. Saprykina. – K. : Vyd-vo «Farbovaniy lyst», 2010. – 56 p.

14. Olga Galushko, Financial mechanism of providing social business responsibility / O. Galushko // *United Europe: widening borders: monograph* / ДВНЗ «Національний гірничий університет», Вища банківська школа, Вроцлав; наук. ред. О. І. Амоша. – ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2012. – С. 112–118.

Olga Galushko, *Financial mechanism of providing social business responsibility* / O. Galushko // *United Europe: widening borders: monograph* / DVNZ «Natsionalny Hirnychyuy universytet», Vyshcha bankivska shkola, Vrotslav; nauk. red. O. I. Amosha. – DVNZ «Natsionalnyu hirnychyuy universytet», 2012. – P. 112–118.

15. Єрмошкіна О. В. Управління фінансовими потоками промислових підприємств: теорія, практика, перспективи / О. В. Єрмошкіна / – Дніпропетровськ : Національний гірничий університет, 2009. – 479 с.

Yermoshkina O. V. *Upravlinnya finansovymy potokamy promyslovykh pidpryyemstv: teoriya, praktyka, perspektyvy* [Financial flows of industrial enterprises: theory, practice, prospects] / O. V. Yermoshkina / – Dnipropetrovsk : Natsionalnyu hirnychyuy universytet, 2009. – 479 p.

16. Дементьев В. В. Экономика как система власти / В. В. Дементьев; М-во образования и науки Украины. Донецкий нац. техн. ун-т. – Донецк : Каштан, 2003. – 404 с.

Demytyev V. V. *Ekonomika kak sistema vlasti* [The economy as a system of government] / V. V. Demytyev; M-vo obrazovaniya i nauki Ukrainy. Donetskyy nats. tekhn. un-t. – Donetsk : Kashtan, 2003. – 404 p.

17. Шепеленко О. В. Трансакционные издержки в переходной экономике: проблемы теории и практики / О. В. Шепеленко / МОН Украины. Донецкий нац. ун-т экономики и торговли им. М. Туган-Барановского. – Донецк, 2007. – 360 с.

Shepelenko O. V. *Transaktsionnyye izderzhki v perekhodnoy ekonomike: problemy teorii i praktiki* [Transaction costs in a transition economy: theory and practice] / O. V. Shepelenko / MON

Ukrainy. Donetskyy nats.un-t ekonomiki i togovli im. M. Tugan-Baranovskogo. – Donetsk, 2007. – 360 p.

18. Little A. D. The Business Case for Corporate Responsibility / A. D. Little. – Cambridge: Beacon Press, 2003. – 12 p.

19. Beyond Corporate Social Responsibility: The Scope for Corporate Investment in Community Driven Development // Report No. 37379-GLB, Dec.21, 2006. – The IBRD / The World Bank, 2006. - 56p.

20. Бегма Ю. К. Якісне дослідження методів впровадження соціальної відповідальності бізнесу в Україні / Ю. К. Бегма, О. Ю. Вінніков, О. І. Редько. – К. : Центр Корпоративного Громадянства, 2006. – 129 с.

Begma Yu. K. *Yakisne doslidzhennya metodiv vprovadzhennya sotsialnoyi vidpovidalnosti biznesu v Ukraini* [Qualitative research methods of implementation of CSR in Ukraine] / Yu. K. Begma, O. Yu. Vinnikov, O. I. Redko. – K. : Tsentri Korporativnogo Gromadyanstva, 2006. – 129 s.

21. Henderson B. J. The dark side of financial innovation: a case study of the pricing of a retail financial product / B. J. Henderson, N. D. Pearson // Journal of Financial Economics, – 2011 – N 100. – pp. 227–247.

22. Beck T. Financial Innovation: The Bright and the Dark Sides / T. Beck, T. Chen, C. Lin, F. M. Song // January 2012: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1991216 [Заголовок з екрану]